

Svar på remiss av betänkandet (SOU 2015:89) Ny museipolitik

Länsstyrelsen har med stort intresse tagit del av utredningen *Ny museipolitik*. Beskrivningen av de statliga museernas historia och museipolitikens utveckling ger en mycket bra bakgrund och styrker utredarens bedömning att det behövs en ny inriktning av den statliga museipolitiken. Länsstyrelsen stödjer flera av utredningens förslag, som regional myndighet inte minst förslaget att statliga museer ska nå hela landet och att alla museer ska samverka. Att museernas fria ställning tydliggörs känns också mycket angeläget. Som antikvarisk myndighet har Länsstyrelsen flera synpunkter på förslaget om en aktiv samlingsförvaltning och ställer sig frågande till ändringen i Kulturmiljölagen från begreppet *vårda till förvalta*.

Länsstyrelsen lämnar följande yttrande, som följer ordningen i kapitel 10, Bedömningar och förslag.

10.3 Slå fast museernas ställning i en lag.

Länsstyrelsen anser att en ny museilag kan tydliggöra museernas fria ställning som en politiskt oberoende part i samhällsdebatten och som betänkandet säger slå fast deras ansvar för att förmedla ett reflekterande förhållningssätt till historien och omvärlden samt en öppenhet för olika berättelser och perspektiv.

10.3.1 Lagen ska gälla det allmänna museiväsendet

Länsstyrelsen anser att lagen även borde gälla skatte- och medlemsfinansierade museer som har ett offentligt uppdrag, exempelvis Kalmar Konstmuseum.

10.3.6 En aktiv samlingsförvaltning

Länsstyrelsen anser att överlåtande eller förstörelse av föremål och arkeologiskt material som museerna inte anser behövs i verksamheten bör prövas av antikvarisk myndighet. Som ett underlag för detta bör en strategi för gallring finnas hos varje museum. Begreppet massmaterial som betänkandet nämner måste närmare definieras. I detta sammanhang måste också resursfrågan när det gäller museers mottagande av nytt fyndmaterial lyftas. Här finns exempel där museer förebärande resursskäl inte tar emot arkeologiska fynd där undersökningar utförts av andra institutioner.

10.3.7 Statliga museer ska nå hela landet

Länsstyrelsen stödjer kraftfullt detta förslag. Kulturarvet är mycket viktigt för regional utveckling, besöksnäring och destinationsutveckling. Att de statliga museerna på olika sätt,

fysiskt och digitalt, är närvarande i hela landet kan stödja denna utveckling, liksom en generös utlåning och fördelning av föremål till regionala museer.

10.3.8 Alla museer ska samverka

Länsstyrelsen stödjer förslaget att museer och museihuvudmän inom det allmänna museiväsendet ska samverka genom att ställa föremål ur de egna samlingarna till varandras förfogande.

10.5 Inrätta en ny myndighet för museifrågor

Länsstyrelsen ser att de uppgifter som beskrivs för en ny myndighet för museifrågor, exempelvis att främja museiverksamhet av hög kvalitet i hela landet, är angelägna. Länsstyrelsen anser att det finns stora fördelar med att en institution, och inte flera som idag, fördelar bidrag till museisektorn. Länsstyrelsen ser också att en ny myndighet för museer och utställningar skulle kunna bli kraftfull när det gäller att stödja den angelägna digitala utvecklingen inom museivärlden.

10.6.1 Anslag och avgiftsinkomster

Länsstyrelsen stödjer förslaget att de statliga museerna, när de gjort större utställningssatsningar som ger stora intäkter ett visst år, med regeringens medgivande får ta med sig ett större överskott än tre procent till nästa budgetår, även en ändring i regleringsbrev som ger museerna rätt att sälja varor i museibutiker utan full kostnadstäckning. Genom detta kan museerna bli mera marknadsanpassade och planera mera långsiktigt för sin utställningsverksamhet och kringverksamhet som försäljning.

1:2 Förslag till lag om ändring i kulturmiljölagen (1988:950)

Skillnaden mellan det nuvarande begreppet *vårda* och det föreslagna *förvalta* framgår inte av utredningen. Detta behöver förtydligas och vid en eventuell lagändring beskrivas i allmänna råd.

Övriga synpunkter

Länsstyrelsen saknar kopplingen till den allmänna kulturmiljövården i betänkandet. I synnerhet de regionala museerna arbetar också med ett omland, med byggnadsminnen, historiska stadslandskap, kulturlandskap och fornlämningar. Kulturen är en del av all samhällsutveckling. Detta beskrivs till exempel i Riksantikvarieämbetets visionsarbete "Kulturmiljöarbete under utveckling" där kulturmiljön framhålls som en källa till kunskap, bildning och upplevelse och sätts in i en samhällelig kontext.

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Stefan Carlsson efter föredragning av länsantikvarie Birgitta Eriksson.

Stefan Carlsson

Birgitta Eriksson